

Education at a Glance: OECD Indicators - 2005 Edition

Summary in Turkish

Eğitime Bakış: OECD Göstergeleri - 2005

Türkçe zet

Eğitim ve yaşam boyu öğrenim, ekonomilerin ve toplumların gelişiminde kritik bir rol oynuyor. Bu durum, en ileri ekonomilerde olduğu kadar halen hızlı büyüme ve gelişme dönemlerini yaşamakta olan ekonomilerde de geçerli. İnsan sermayesi, ekonomik büyümenin sürdürülmesi ve bireysel ekonomik sonuçların iyileştirilmesinde kilit öneme sahip bir etken olup, sağlık ve toplumsal katılım dahil olmak üzere ekonomi dışı sonuçlar üzerinde de etkisi olduğuna dair veriler artıyor.

Eğitime Bakış 2005, eğitim sistemlerinin performansına ilişkin göstergelerin zengin, karşılaştırılabilir ve güncel bir derlemesini sunuyor. Odak noktasını 30 OECD lkesi oluşturmakla birlikte, göstergeler giderek ortak ülkeleri de kapsıyor. Bu göstergeler eğitime katılım, bu alana ne kadar harcama yapıldığı, eğitim ve öğrenim sistemlerinin nasıl işlediği gibi konuların yanı sıra, çeşitli sonuçları da inceliyor.

Yeni materyal şunları içeriyor: Uluslararası ğrenci Değerlendirme Programı'nın (PISA) 2003 yılı araştırmasının A4, A5 ve A6 Gstergelerindeki, özellikle 15 yaşındaki öğrencilerin matematik performansı sonuçlarının sunulması; A9 Göstergesinde eğitim düzeyine göre gelir dağılımı verileri; A10 Göstergesinde eğitimin ekonomi dışı sonuçlarına dair veriler; C6 Göstergesinde genel ve iş eğitimine devam edilmesine işgücü mensuplarının katılımının karşılaştırmaları; D1 Göstergesinde ğrencinin okul dışında öğrenim sresinin analizi; D5 Göstergesinde bir okulun (devlet ya da özel) statüsünün ğrenci performansı üzerindeki etkisine dair veriler; ve D6 Göstergesinde, ortaöğrenim sistemlerinin öğrenimin organize edilmesi sırasında öğrenciler arasında farklılık gözetip gzetmedikleri ve bunun öğrencinin performansında ne gibi etkilerinin olduğu.

Bu raporun başlıca bulguları şunlardır:

Daha uzun süre öğrenim görenlerin sayısı artmasına karşın, üçüncü kademeyi bitirme oranları çok değişiyor

OECD ülkelerinin yetişkin nüfusu içinde eğitim düzeyi, lise ve üçüncü kademe diplomaları alan gençlerin sayısının artması sonucu büyümeye devam ediyor. Artık 25 - 64 yaşları arasındaki yetişkinlerin diplomalarının ortalaması 12 yılın biraz üzerinde bir eğitim bitirilmesine, yaklaşık olarak lise eşdeğerine denk düşüyor. Şu anda öğrenimlerini bitiren gençler için, lise eğitimi norm haline gelmiş olup, dördü dışında verilere sahip olunan tüm OECD ülkelerinde %70'ten fazlası bu düzeye ulaşıyor, ve OECD ülkelerinde ortalama her üç gençten biri daha yüksek, üniversite (A tipi-üçüncü kademe) düzeyinde diplomalar alıyor.

Eğitime Bakış 2005'teki göstergeler aynı zamanda şunları ortaya koyuyor:

- Eskiden çok sayıda kişinin ortaöğretimi bitiremediği birçok OECD ülkesi liseyi bitirme bakımından hızla arayı kapatıyor. 1950'li yıllarda doğanların yaklaşık yarısının ortaöğretimi bitirmediği Belçika, Fransa, Yunanistan, İrlanda ve Kore'de, 1970'li yıllarda doğanların %72 - 97'si bitirdi. Meksika, Türkiye ve Portekiz'deki genç yetişkinlerin liseyi bitirmiş olma olasılığı öbür ülkelerdekilerden biraz daha düşük.
- Üçüncü kademe eğitimi bitirme oranlarında kaydedilen ilerlemeler lisede olduğundan daha eşitsiz. OECD ülkelerindeki mezunların toplamındaki büyüme büyük ölçüde birkaç ülkedeki artışlar sayesinde oldu. Halen mezuniyet oranları Avusturya, Çek Cumhuriyeti, Almanya ve Türkiye'de %20'nin altında iken Avustralya, Danimarka, Finlandiya, İzlanda ve Polonya'da bu oran %40'ın üzerine çıkıyor. Bu farklılıklar üçüncü kademe eğitim sistemlerindeki farklılıklarla bağlantılı. Yüksek mezuniyet oranları lisans yapılarının daha esnek olduğu ülkelerde daha yaygın.
- Ülkelerin çoğunda kızlar orta ve üçüncü kademe eğitimi erkeklerden daha çabuk bitiriyorlar. Ancak, kızların ortaöğretimde matematik ve fen derslerine ilgisi ve bu alanlarda üçüncü kademe diplomaları alma olasılığı daha düşük olmaya devam ediyor.
- Yeni güncellenen verilere göre, çalışmakta olan her 100 000 kişi içindeki fen mezunlarının sayısı, Macaristan'da 700 iken, bu sayı Avustralya, Finlandiya, Fransa, İrlanda, Kore ve Britanya'da 2200'ün üzerine çıkıyor.

Matematik gibi ders programına bağlı disiplinlerde ve öğrencilerin daha geniş anlamda problem çözme kapasitesi bakımından öğrenci performansı ülkeden ülkeye çok değişiyor

2003 yılında PISA ikinci kez 15 yaşındakilerin bilgi ve becerileri hakkında matematik odaklı bir rapor hazırladı. OECD ülkeleri arasında genel olarak matematikte en yüksek performansa sahip olanlar, Finlandiya, Kore, Hollanda ve Japonya'daki öğrencilerdi. En anlamlı karşılaştırmaların birçoğu, farklı okullardaki öğrencilerin performanslarının ne derece farklılık gösterdiği gibi, aynı ülke içindeki öğrenciler arasında görülen farklılığın kaynakları ile ilgili olanlardı. Araştırmanın başlıca bulguları arasında şunlar yer alıyor:

- Avustralya, Belçika, Kanada, Finlandiya, Japonya, Kore, Hollanda, Yeni Zelanda ve İsviçre'de her beş öğrenciden en az biri karmaşık matematik ödevlerinde yeterli

sahibi. Bu, söz konusu ülkelerin matematik becerileri yüksek ve bilgi ekonomisinin gelişiminde önemli rol oynaması olası insan kaynakları havuzlarının bir göstergesi.

- OECD ülkelerindeki öğrencilerin büyük çoğunluğu en azından temel seviyede matematik yeterliğe sahip olmakla birlikte, böylesi yeterlikleri olmayanların oranı Finlandiya ve Kore’de %10’dan az iken, İtalya, Yunanistan, Meksika, Portekiz ve Türkiye’de %25’in üzerine çıkıyor. Bu oran, ileride kaç öğrencinin matematik kullanımında ciddi sorunlarla karşılaşabileceğinin bir göstergesi.
- Ortalama olarak, bir ülke içindeki öğrencilerin matematik performansında farklılıklarının yaklaşık üçte birini okul sonuçları arasındaki farklılıklar oluşturuyor. Bazı ülkelerde okullardaki performans düzeyleri yüksek olurken, okullar arasındaki farklılıklar ise oldukça düşük. Öğrenciler arasındaki performans farklılıklarının okullar arasındaki farklılıktan kaynaklanan bölümü Finlandiya’da % 5’in altında, Kanada, Danimarka, İzlanda ve İsveç’te ise % 17 veya daha az.

İş bulabilme, kişisel gelir ve genel ekonomik büyüme bakımından eğitimin getirileri net olarak ölçülebiliyor

Eğitime yatırım hem kişisel hem de ortak kazançlar getirir. Daha iyi eğitim görmüş olan yetişkinlerin iş bulabilmesi, iş bulduğunda da ortalamanın üzerinde gelir elde etmesi nisbeten daha kolaydır. Bu durum elbette ülkeler ve eğitim düzeyleri arasında değişiyor. Lise eğitimi olmayan erkeklerin liseyi bitirenlere göre iş bulabilmesi daha zor. Gelir üzerindeki en sert etkiler genellikle üçüncü kademe diplomaları olanlar ile sadece üçüncü kademe dışında kalan lise sonrası ya da lise diplomaları elde etmiş olanlar arasında görülebiliyor. Tüm ekonomi çapındaki etkileri kesin bir şekilde ölçmek daha zor, ama göstergeler insan sermayesinin üretkenlik ve ekonomik büyüme üzerinde net etkileri olduğunu gösteriyor. Somut bazı göstergelere bakılırsa:

- Eğitim düzeyi düşük kadınların bir işte çalışıyor olma olasılığı, gerek eğitim düzeyi düşük erkekler gerekse eğitim düzeyi daha yüksek kadınlara kıyasla çok daha az. Bu özellikle Yunanistan, İrlanda, İtalya, Meksika, İspanya ve Türkiye’de çok belirgin olup, bu ülkelerde liseyi bitirmemiş olan 25-64 yaşları arasındaki kadınların %40’tan azı çalışmasına karşılık, benzer eğitim düzeyindeki erkekler arasında bu oran %70’i aşıyor. Bu ülkelerde eğitim düzeyi yüksek olan kadınların büyük çoğunluğu – üçüncü kademe diplomaları olanların en az %70’i (Türkiye’de %63’ü) – çalışıyor.
- Yeni gelir verilerine göre, gelir ortalamasında eğitim düzeyine göre farklılıklar görülmesinin yanı sıra, aynı eğitim düzeyindeki kişiler arasındaki gelir dağılımı ülkeler arasında değişiyor. Örneğin, tüm eğitim düzeyleri birlikte ele alındığında, Belçika, Fransa, Macaristan ve Lüksemburg gibi ülkelerde geliri ortalamanın alt yarısında olanların sayısı oldukça az.
- 1990 – 2000 yılları arasında OECD ülkelerinin çoğunda kişi başına düşen GSYİH’daki büyümenin en az yarısı işgücü üretkenliğinin artmasından kaynaklandı. OECD bölgesinde ek bir eğitim yılının ekonomik çıktı üzerindeki uzun vadeli tahmini etkisi genel olarak %3 ile %6 arasında oluyor. Ayrıca eğitimin sağlık ve toplumsal kaynaşma üzerindeki etkileri de dikkate alınıyor.

Eğitim harcamaları artıyor, ama bu artış her zaman GSYİH'daki artış kadar olmuyor

OECD ülkeleri bir yandan eğitim sistemlerinin kapsamını genişletirken, bir yandan da ağır baskı altındaki kamu bütçelerinin maliyet yükünü hafifletmeye çalışıyorlar. Çelişkili baskılar çeşitli eğilimlere yol açmakta. Birim maliyetlerini azaltma yönündeki baskılar en çok öğrenci sayılarının en hızlı arttığı üçüncü kademe eğitimde yaşanıyor. Bazı durumlarda demografik nedenlerle öğrenci kayıtları azalmasına rağmen, ilk ve ortaöğretimde öğrenci başına yapılan harcama hemen tüm ülkelerde artıyor. Somut olarak:

- Üçüncü kademe dışındaki eğitimde öğrenci başına yapılan harcama 1995 - 2002 yılları arasında Avustralya, Yunanistan, İrlanda, Yeni Zelanda, Polonya, Portekiz, İspanya ve Türkiye'de en az %30 arttı. Diğer bazı ülkelerde bu artış %10'un altında iken İsveç'te biraz azalma oldu.
- Üçüncü kademe eğitimde harcama miktarları öğrenci sayılarındaki artışla paralellik göstermeyince, öğrenci başına yapılan harcama bazı durumlarda %10'dan fazla azaldı. Öğrenci sayısının hızla arttığı Çek Cumhuriyeti, Polonya ve Slovak Cumhuriyeti'nde; ve de bunların daha az oranda arttığı Avustralya ve İsveç'te böyle oldu. Yunanistan, İspanya, İsviçre ve Türkiye'de ise, üçüncü kademe eğitimde öğrenci başına yapılan harcama %30'dan fazla arttı.
- 1995 – 2002 yılları arasında eğitim harcamalarındaki genel artış OECD ülkelerinin ancak yarısında GSYİH'daki büyüme ile en azından paralellik gösterdi. GSYİH'nın özellikle çok hızlı bir büyüme gösterdiği İrlanda'da, üçüncü kademe eğitime yapılan harcama GSYİH ile hemen hemen paralel bir şekilde artmasına karşın, üçüncü kademe dışındaki eğitim kurumlarına yapılan harcama ancak bunun yarısı kadar bir oranda arttı. Eğitim kurumlarına yapılan harcamaların GSYİH'nın iki katından fazla bir oranda arttığı ülkeler, üçüncü kademe dışında Yeni Zelanda ve Türkiye, üçüncü kademe ise Yunanistan, Macaristan, İtalya, Japonya, Meksika, Polonya, İsviçre ve Türkiye'de oldu.

Özel eğitim harcamaları bazı bölgelerde önemli boyutlarda olmasına karşın, eğitime yönelik kaynaklar ağırlıklı olarak kamu bütçelerinden pay ayrılmasına bağlı olmaya devam ediyor

Günümüzde eğitim kurumlarının harcamalarının çoğu kamu finansmanı yoluyla karşılanıp, OECD ülkelerinde ilk ve ortaöğretim harcamalarının %90'dan fazlası bu kaynaktan sağlanıyor. İlkokul öncesi ve üçüncü kademe eğitimde özel finansman özellikle belirli ülkelerde daha önemli boyutlarda. Son yıllarda, GSYİH içinde toplam olarak kamu harcamalarının yüzdesinin çoğu ülkelerde düşmesi eğitim alanındaki kamu harcamaları açısından bir tehlike oluşturdu. Bunun etkisinin azaltılmasını ise bu bütçeler içinde eğitime ayrılan payın büyümesi sağladı. Kamu ve özel harcamalar ile ilgili göstergelere bakılırsa:

- Üçüncü kademe eğitimde özel kaynaklardan sağlanan finansmanın yüzdesi, bunun %4'ten az olduğu Danimarka, Finlandiya, Yunanistan, Norveç ile %50'den fazla olduğu Avustralya, Japonya ve ABD, hatta %80'den fazla olduğu Kore arasında, çok değişiyor.

- Bazı ülkelerde, üçüncü kademe eğitim kurumları artık öğretim ücretleri gibi özel finansman kaynaklarına 1990'ların ortalarında olduğundan daha fazla bel bağlıyorlar. 1995 – 2002 yılları arasında Avustralya, Meksika, Portekiz, Slovak Cumhuriyeti, Türkiye ve Britanya'da özel katkı payı yüzdesi beş puandan fazla artış gösterdi. İlk ve orta öğretimde kamu ve özel harcama payları genel olarak aynı kaldı.
- Ortalama olarak, OECD ülkelerinde kamu bütçeleri GSYİH karşısında gerileme gösterdi; bu bütçeler içindeki kamu eğitim harcamalarının payı ise arttı, ama bu artış GSYİH büyüme oranının altında kaldı. Danimarka, Yeni Zelanda ve İsveç, eğitime yönelik kamu finansmanında özellikle önemli kaymaların gerçekleştiği ülkeler oldu.

Eğitim beklentileri yükselmeye devam ediyor ve artık gençlerin çoğu yaşamlarında bir şekilde üçüncü kademe eğitim görmeyi umuyor.

OECD ülkelerinin çoğunda, mevcut katılım modelleri devam ettiği takdirde, artık beş yaşındaki bir çocuğun yaşamı boyunca 16 – 21 yıl arasında eğitim görmesi beklenebilir. Bu bakımlardan ölçülen eğitim beklentisi, ilkokul öncesi, lise ve üçüncü kademe eğitime katılımın artmasıyla, 1995'ten beri her ülkede arttı. Ortalama olarak, mevcut modellere dayanarak gençlerin %53'ü en azından üniversite ya da eşdeğer düzeyde bir üçüncü kademe eğitim görecek.

Göstergelere bakacak olursak:

- 2003 yılında beş yaşında olan bir çocuğun eğitim görmesi beklenen yıl sayısı, Lüksemburg, Meksika, Slovak Cumhuriyeti ve Türkiye dışındaki tüm ülkelerde 16 yıldan fazla olup, bu sürenin en uzun olduğu Avustralya, Belçika, Finlandiya, İzlanda, İsveç ve Britanya'da 19 - 21 yıl arasındadır.
- Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, Macaristan, İzlanda, Kore, Polonya, İsveç, Türkiye ve Britanya'da eğitim beklentisi 1995 – 2003 yılları arasında %15'ten fazla arttı.
- Mevcut katılım oranlarına dayanarak, günümüzde OECD ülkelerindeki gençlerin %53'ü üniversite veya eşdeğer düzeyde programlara girecek. Yaklaşık %16'sı diğer üçüncü kademe (B tipi üçüncü kademe) programlarına girecek. Ama bu iki grup arasında bir miktar örtüşme var. Avustralya, Finlandiya, Macaristan, İzlanda, Yeni Zelanda, Norveç, Polonya ve İsveç'te, gençlerin %60'tan fazlası A tipi üçüncü kademe programlarına girecek. Diğer üçüncü kademe eğitim biçimleri en çok Kore ve Yeni Zelanda'da yaygın olup, bu ülkelerde gençlerin yarısından fazlasının B tipi üçüncü kademe eğitime katılacağı umulmaktadır.

Öğrencilerin gitgide ülkeleri dışında eğitim görmesi, üçüncü kademede öğrenci sayısının artmasına yol açıyor.

2003 yılında OECD ülkelerinde öğrenim görenlerin 2 milyon 120 bini yabancı öğrenciler, yani kendi ülkeleri dışında okuyan gençlerdi. Bu ise, OECD'ye bildirilen toplam yabancı öğrenci alımında önceki yıla göre %11,5 artış anlamına geliyordu. En dikkat çekici veriler şöyle:

- OECD ülkelerindeki yabancı öğrencilerin %70'ini ABD, Britanya, Almanya, Fransa ve Avustralya alıyor. 1998 yılından beri Avustralya'nın payında artış olmasına karşın, Britanya ve ABD'nin payı azaldı.

- OECD ülkelerinden gelen öğrencilerde en büyük kaynakları mutlak rakamlar bakımından Kore, Japonya, Almanya, Fransa, Yunanistan ve Türkiye’den gelen öğrenciler oluşturuyor. Ortak ülkelerden gelen yabancı öğrenciler arasında en büyük sayıları ise Çin, Hindistan ve Güneydoğu Asya’dan gelen öğrenciler oluşturuyor.

Genç yetişkinlerin çalışma ve öğrenimi farklı şekillerde birleştirmesine karşın, önemli sayıda kişi bu ikisini de yapmadan zaman geçiriyor

OECD ülkelerinde zorunlu eğitimden çalışma hayatına geçiş çok uzun olup, genellikle mezuniyet ile işe giriş arasında belirli bir süre boş geçebiliyor. Ama neredeyse 30’una yaklaşmakta olup da diplomalarını almamış olan öğrenciler ciddi bir risk altındalar:

- En az lise eğitimi görmemiş olanların işsiz kalma riski daha fazla. Belçika, Çek Cumhuriyeti, Almanya, Polonya ve Slovak Cumhuriyeti’nde, lise diploması olmayan 25-29 yaşları arasındakilerin %15’ten fazlası işsiz.
- Bazı ülkelerde gençler ne eğitim görerek ne de bir işte çalışarak (işsiz ya da işgücü dışında) epeyce zaman geçiriyorlar. Belçika, Çek Cumhuriyeti, Yunanistan, Macaristan, İtalya, Meksika, Slovak Cumhuriyeti, İspanya, Polonya, Türkiye ve ABD’de 15 - 29 yaşları arasında bu durumda geçirilen ortalama süre iki yıldan fazla.
- Bazı ülkelerde eğitim ve çalışma büyük ölçüde sırasıyla birbirini izliyor, diğer ülkelerde ise aynı zamanda olabiliyor. Avrupa ülkelerinde görece yaygın olan “çalış ve oku” programları, mesleki diplomalar kazandıran bir mesleki eğitim sağlıyor. Diğer ülkelerde ise, eğitim ile iş arasında böyle bir bağlantı pek kurulmuyor.

Eğitim girdileri sadece çocukların kaç saat eğitim gördüğü ve sınıfların büyüklüğü ile değil, aynı zamanda sınıf dışındaki öğrenimle ölçülebilir

Zorunlu eğitim yıllarında, eğitim girdileri bakımından ülkeler arasında çok çarpıcı farklılıklar var. Bir ülkedeki öğrenciler diğerine göre %50’den çok daha fazla büyüklükteki sınıflarda, %50 daha fazla süre öğretim görebiliyorlar. Ama her şey sınıf içiyle sınırlı olmayıp son PISA verileri sınıf dışındaki öğrenimde de büyük farklılıklar olduğunu gösteriyor. Öğretim ve öğrenim girdilerine ilişkin bulgular arasında şunlar yer alıyor:

- OECD ülkelerinde öğrencilerin 7 - 14 yaşları arasında almaları öngörülen toplam öğretim saati ortalama 6852 saat. Bu durum Finlandiya’da 5523 saat iken, Avustralya, İtalya, Hollanda ve İskoçya’da yaklaşık 8000 saat arasında değişiyor.
- PISA 2003 yılı araştırmasında 15 yaşındaki öğrencilere sınıf dışında gördükleri öğrenim sorulduğunda, ülkeler yönünden çok farklı yanıtlar alındı. Avusturya, Belçika, Çek Cumhuriyeti, İzlanda, Japonya, Norveç, Portekiz, İsveç ve İsviçre’de, sınıf ortamları içindeki öğrenim toplam okul öğreniminin %80’ini oluştururken, Yunanistan’daki öğrenciler öğrendiklerinin %40’tan fazlasının, ev ödevleri ve okul dışı dersler dahil, diğer ortamlarda olduğunu belirttiler.
- Ortaokul seviyesinde bir sınıftaki ortalama öğrenci sayısı 24 olmasına karşın, bu rakam Japonya, Kore ve Meksika’da 30’a veya daha üstüne çıkıyor, Danimarka, İzlanda ve İsviçre’de ise 20’nin altında.

- Elde veri bulunan on OECD ülkesinin ortalamasına göre, ilkokullar ve ortaöğretim okullarındaki personelin %30'u öğretmen olmayıp, bu oran Kore ve Yeni Zelanda'daki %20'den az, Çek Cumhuriyeti ve Fransa'da ise %40'tan fazla.

Öğretmenlerin maaşı ve temas süresi ülkeler arasında çok farklılık gösteriyor ve bazı durumlarda maaş yapısı değişiyor

Öğretmenler, kişi başına düşen GSYİH bakımından, bazı ülkelerde öbürlerine göre, iki katından fazla maaş alıyorlar. Öğretmenlerin çalışma süreleri de ülkeler arasında çok farklı. Arz ve talep etkenleri bazı değişikliklere yol açıyor. Göstergelere bakarsak:

- Ortaokul öğretmenlerinin meslek yaşamlarının ortalarında aldıkları maaşlar, Kore ve Meksika'da kişi başına düşen GSYİH'nin iki katından fazla iken, İzlanda ve Slovak Cumhuriyeti'ndeki maaşlar kişi başına düşen GSYİH'nin %75'inden az.
- Ortaokullarda yıllık öğretim saati Japonya'daki 535 saat iken, Meksika ve ABD'de 1000 saati aşıyor; diğer seviyelerde de benzer farklılıklar görülüyor.
- Saat başına öğretmenler lisede ilkokuldan çok daha iyi maaş alıyorlar. Hollanda ve İspanya'da lisede öğretim saati başına alınan maaş ilkokul öğretmenlerinden %80 daha fazla olmasına karşın, Yeni Zelanda, Polonya, Slovak Cumhuriyeti ve ABD'de bu fark %5'ten az.
- 1996'dan beri Avustralya, Danimarka, İngiltere, Finlandiya ve İskoçya'da başlangıç maaşlarının diğer öğretmenlerin maaşlarından daha hızlı artmasında yeni öğretmenleri mesleğe çekme isteğinin payı olabilir. Avusturya, Japonya, Hollanda, Yeni Zelanda ve Portekiz'de ise meslek yaşamının ortalarında alınan maaşlar oldukça hızlı arttı. Yeni Zelanda'da en üst kademedeki maaşlar da başlangıç maaşlarından daha hızlı arttı. Yeni Zelanda'da en üst kademeye çıkmak sadece sekiz yıl aldığandan, bu da yeni öğretmenler kazanmaya yönelik teşvikler ile uyumlu.

Farklı tiplerdeki okullar ve okul sistemlerinin performansları farklılık gösteriyor, ancak bu yapısal farklılıkların etkisinin dikkatli yorumlanması gerekiyor

15 yaşındakilerin matematik performansı ile ilgili PISA 2003 yılı araştırması, devlet okulları ile özel okulların öğrencileri arasında önemli performans farkları olduğunu gösterirken, öğrencilerin gruplandırılmasında daha fazla ya da daha az ayrışmanın olduğu ortaöğretim sistemleri arasında ise bir miktar performans farklılıkları olduğuna dikkat çekti. Bu karşılaştırmalara dikkatle yaklaşmak gerekiyor. Başlıca sonuçlar şunlar:

- Özel okullar genel olarak devlet okullarından daha iyi performans gösteriyor. Özel okullardaki öğrenciler ortalama olarak matematik skalasında yeterlik seviyesinin yarısı kadar, 33 puan daha fazla skor elde ediyorlar. En büyük farklılık ise Almanya'da (66 puan). Ancak, sosyo-ekonomik etmenler tam olarak hesaba katıldığında, özel okulların performansı artık genellikle daha üstün değil.
- Daha fazla ayrışma ve seçerek öğrenci almanın söz konusu olduğu eğitim sistemlerindeki öğrenciler ortalama olarak daha geniş kapsamlı sistemlerden biraz daha düşük performans gösteriyor, ama bu fark istatistik yönünden pek önemli boyutta değil. Daha fazla ayrışma olan sistemler, okuldan okula ve ayrıca aile kökenleri avantajlı olan öğrencilerle karşılaştırıldığında, öğrenciler arasında çok daha fazla performans farklılıkları gösteriyor.

© OECD 2005

Bu özet metin, resmi bir OECD çevirisi değildir.

Bu özet metin, OECD telif hakkı ve yayının aslının ismi belirtilmek koşuluyla çoğaltılabilir.

Değişik dillerdeki özet metinler, aslı İngilizce ve Fransızca dillerinde yayınlanan OECD yayınlarının kısaltılmış çevirileridir.

Bu yayınlar OECD İnternet Kitabevinden ücretsiz olarak temin edilebilir
www.oecd.org/bookshop/

Daha fazla bilgi için, OECD Halkla İlişkiler ve İletişim Müdürlüğü,
Haklar ve Çeviri Birimi'ne başvurunuz.

rights@oecd.org

Faks: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation Unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
Fransa

İnternet web sitemiz: www.oecd.org/rights/

